

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dispvt Van Martinvs Lvthervs Met Den Dvyvel Over het H. Sacrificie der Misse

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1669

Het IV. Capittel. Wordt bethoont dat den duyvel aen Luther de waerheydt niet gheleert heeft raeckende het afbreken der Misse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34106

terz herbolghens is 't onwaer achtigh dat de heylighe Wiffen quaet / ofte afgoderijje zijn. Seghe op dat den duyvel de waerheyt gheseyt heeft: soo maect hem Luther even-wel (ghelijck Christus, ende sine Apostelen hem vooz-ghebaen hadden) doen stil staen / ende van hem jaeghen / ende veel min sig laeten overwinnen / ofte ghevanghen gheben. Nu gaet ick bewijfen dat den duyvel de waerheyt niet gheseyt en heeft.

HET IV. CAPITTEL.

Wordt berhoont dat den duyvel aen Luther de waerheydt niet gheleert heeft raeckende het afschicken der Wisse.

De bewijse ick eerst upt de bemerkinghe van den Dordrechtchen Bijbel op Marci i. N. 17. daer hy seggt / dat Christus de waerheydt niet en wilt verbreyde, noch bevesticht hebben door het ghetuyghenisse des duyvels, om dat hy een Vader der leughenen is.

Hier op redene ick aldus: Eene leeringhe die van den duyvel berzept / ende bevesticht is / en kan geen ware leeringhe zijn: Maer de leeringhe van 't afschicken der Wisse / ende dat de Wisse afgoderijje is / is door den duyvel berzept / ende bevesticht / ergo die leeringhe en kan gheen waere leeringhe zijn.

De eerste vooz stellinghe blijkt upt de eyghen bekenenisse van den Dordrechtchen Bijbel, de tweede, upt de eyghen woorden van Luther; soo gaet dan het besuyt ende de derde vooz stellinghe vast.

Merck / dat ick niet en segghe / dat den duyvel de waerheyt niet en kan segghen, want contrarie blijkt upt Schrifture / maer dat Christus de waerheyt door hem niet en wilt verbreyde, noch bevesticht hebben.

Ende niet sonder reden / om dat dit sonde stryden teghen syue Goddelijcke voorszichtigheyt. Naemelijck om dat den duyvel (ghelijck den Dordrechtchen

Bijbel seer wel bemerckt) eenen leughenaer / ende
bedriegher is. oversulcx niet gheloost en moet
den oock als hy de waerheyt seyt. Nu indien God
door den duybel de waerheyt aen Luther hadde doen
bevestighen, ende / door hem / de selve verbreyden. So
soude hy niet alleen de wereldt / die inde ophom
van Luther, stont in verwerpinghen / ende bispinghen
noch meer verwerret hebben ('t welck strijdt tegen
sijnue boozsichtigheyt) maer oock soude teghen sijn
nien eyghen wille ghedaen hebben (want hy en wille
de waerheyt door den duybel noch verbreyde, noch
bevestighen, hebben) sulcx en kan in Godt niet be
len / soo blyckt het dan uyt de reden, ende uyt de re
gen bemerkinghe van Partye, dat den duybel aen Lu
ther de waerheyt niet gheleert en heeft aengande
het af-breken der Wijsse / ende dat sy afgoderij is.

Dit blyckt oock ten tweeden, uyt de Schryfuer
want Christus seght *Matth. 12. 26.* Indien den eenen Sa
den anderen uytwerpt soo is hy teghen hem selven, hoe
dan sijn Rijck bestaen? Dit zijn sinners klare wo
den / met de welke Christus openlikek seght / 1. dat
den duybel teghen sijn eyghen selven niet en kan strijden,
2. Dat den eenen duyvel den anderen niet uytwerpen, noch
verfaeghen en kan. Maer dit soude gheschieden
indien den duybel aen Luther de waerheyt hadde
gheleert / Ergo &c.

Dat dit soude gheschieden / verhoont tck in de
boeghen: Indien het waerachtigh is (soo als den
duybel seyde aen Luther) dat de heymelike Wijsse
afgoderij is / soo was het dan eenen duyvelsigen
dienst / door den welken sijn macht / en sijn wijs
hersterckt / ende verheyt, want alle afgoderij (die
wyle het een verbloechtinghe ende versackinghe
Gods is) strecks nootzakelijck tot dienst / ofte op
re des duyvels : Wanneer dan den duybel soodan
ghen dienst wilde af gheboeken hebben / soo streck
hy teghen sijn eyghen selven, ende wilde de duyvels
door soodanighen dienst / ghe-eert warden / ver
faeghe hebben : Christus seght dat dit niet gheschie
den en kan / soo en heeft dan den duybel aen Lu

waerheyt niet gheleert / waanneer hy hem seyde /
 dat de Wisse afgodery is / ende verbolghens datse
 moest afgelicht worden.

HET LESTE CAPITTEL.

ENDE BESLUYT.

Wordt bethoont dat de Lutheranen, en Calvini-
 sten, rakende het stuck van 'taf-breken de Mis-
 se, discipelen zijn vanden duyvel.

Hy hebben boken betwefen / dat den duyvel / in
 dit boozseyde stuck / is den Vleet-meester van
 Luther gheweest / ende Luther sijnen discipel / volghet
 hem dat de tegenwoozdighe Lutheraenen, en Calvini-
 sten, den duyvel mede moeten erkennen als booz
 hunnen meester / ende sich uyt-gheben booz sijne di-
 scipelen: want of sy duyvel-mael roepen / dat sy
 sich houden aen de Schryfure / ende niet Luther niet
 doen hebben / dat is seker / dat sy / in dit stuck van
 afbreken der Wisse / ende dat sy afgodery is / niet
 alleen over-een-komen niet Luther, maer doech de
 selve kracht vande argumenten / ende de selve be-
 sputen ghebruycken / die den duyvel aen Luther ghe-
 weest heeft. Maer die sulcx doen / moeten den duy-
 vel erkennen als hunnen leeraer ende meester / soo
 moeten van de Lutheraenen, en Calvinisten, den duyvel
 erkennen als booz hunnen leeraer en meester / en
 sich uyt-gheben booz sijne discipelen.

Beminde vrienden! is 't moghelijck dat ghy lie-
 ven reben ghebruycket / ende dit niet en verstaet: dat
 ghy ooghen hebt / ende dit niet en siet: dat ghy oer-
 ren hebt / ende naer dit niet en lustert? Was de
 wereld in de op-komste van Luther soo ghestelt / dat
 God de waerheydt / door den duyvel moest verkon-
 tinnen / ende bevestighen? Ende oude tijden / hadde
 ghesonden sijne Propheten om dit te doen / inde
 vliegheude tijden sijne Apostelen / daer naer soo me-
 nigke wisseliche / ende heylighe leeraeren vande H.